1. Предметни програми со информации согласно со членот 4 од Правилникот за содржина на студиските програми ("Службен весник на Република Македонија", бр.79/2023)

Ред. број 1 Стратегиски менаџмент за одржлив развој

Прилог бр.3		**Предметна програма од втор циклус на студии**			
1.	Наслов на наставниот предмет	Стратегиски менаџмент за одржлив развој			
2.	Код	БАС-21СМОР			
3.	Студиска програма	Стратегиски менаџмент за одржлив развој			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Бизнис академија Смилевски – БАС, Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус на студии			
6.	Академска година / семестар	Година	прва	семестар	прв
7	Оптовареност со предметот изразена во ЕКТС кредити	6 ЕКТС			
8.	Наставник (во случај на повеќе наставници назначен одговорен наставник)	Проф. д-р Лидија Стефановска (одговорен наставник) Виш пред. м-р Горазд Смилевски			
9.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
10.	Неопходни предуслови за слушање и полагање на предметот	/			
11.	Цели на предметната програма (компетенции) и резултати од учењето:	**Цели на предметната програма:** • Разбирање на основните принципи на стратегиски менаџмент и нивна еволуција во контекст на одржливиот развој; • Развивање способност за напредна стратешка анализа на надворешното и внатрешното опкружување, со посебен фокус на ESG факторите; • Овозможување разбирање и практична примена на методи за мерење и известување за ESG перформанси, како и формулирање на ефективни стратегии за одржлив развој; • Развивање компетенции за успешно менаџирање на имплементацијата на стратегии за одржлив развој, вклучувајќи ги иновациите, технолошкиот напредок и одржливите бизнис модели; • Идентификување и анализира на метриките и индикаторите за одржливост, вклучувајќи ги ESG рејтинзите, и примена на балансирани показатели за евалуација на стратегиите; • Разбирање на важноста на транспарентноста и отчетноста во контекст на одржлив развој, преку анализа на најдобри практики во известувањето за одржливост. **Резултати од учењето:** По успешното завршување на предметот, студентите ќе бидат способни да:			

		• Ги дефинираат основите на стратегискиот менаџмент и неговото еволуирање кон одржлив развој, вклучувајќи ги принципите, фазите и важноста на стратегиското размислување во контекст на бизнис и општествени промени; • Ги идентификуваат глобалните трендови и рамки за одржлив развој, како и интеграцијата на економските, социјалните и еколошките димензии во стратегиите на компаниите и нивното влијание на бизнис стратегиите; • Да ги применуваат напредните алатки и методологии за анализирање на надворешно и внатрешно опкружување, со посебен фокус на ESG факторите и анализата на засегнатите страни за да се донесат балансирани одлуки; • Применат вештини за формулирање на стратегии за одржлив развој, вклучувајќи дефинирање на визија, мисија и цели и примената на различни бизнис модели како кружна и зелена економија во стратегиите на компанијата; • Ги применуваат методите за контрола и евалуација на ESG стратегиите, како што се Тројната линија на резултати (Triple Bottom Line), за мерење и оценување на перформансите на организациите во однос на одржливоста; • Да менаџираат имплементација на стратегии за одржлив развој, вклучувајќи аспекти како организациона структура, култура, лидерство, ресурси и технологии, како и важноста на иновациите за остварување на овие стратегии; • Ја применуваат Балансираната картичка со резултати (Balanced Scorecard) и да ја користат за оценување на перформансите на стратегиите за одржлив развој.; • Практикуваат транспарентно известување за одржливост и оптимизираат стратегии за одржлив развој врз основа на резултатите од евалуацијата, што ќе помогне во долгорочна одржливост и конкурентност на компаниите.
12.	Детална содржина на предметот по поглавја и единици со резултатите од учење за секое поглавје	Поглавје 1: ОСНОВИ НА СТРАТЕГИСКИ МЕНАЏМЕНТ И ЕВОЛУЦИЈА КОН ОДРЖЛИВОСТ 1.1 Основи на стратегиски менаџмент и еволуција кон одржливост; 1.2 Глобални трендови и рамки за одржлив развој (ЦОР); 1.3 Интеграција на економски, социјални и еколошки димензии во стратегијата; 1.4 Вовед во ESG: принципи, значење и практична примена. *Резултати од учење:* *Студентите ќе ги разберат основите на стратегискиот менаџмент, ќе умеат да го дефинираат и да ги препознаат неговите фази, исто така ќе го усвојат начинот на стратегиско размислување.* *Ќе ја разберат еволуцијата на стратегискиот менаџмент во контекст на одржливоста и ќе ги разберат глобалните трендови и цели за одржлив развој.* *Студентите ќе научат како да интегрираат економски, социјални и еколошки димензии во стратегиите, користејќи современи теориски концепти како кружната економија и син раст.*

		Ќе ги разберат ESG принципите и нивната примена во стратегиското донесување одлуки за одржлив развој. Поглавје 2: СТРАТЕГИСКА АНАЛИЗА И ФОРМУЛИРАЊЕ НА ESG СТРАТЕГИИ 2.1 Напредни алатки за анализа на надворешно и внатрешно опкружување (вклучувајќи ESG фактори); 2.2 Анализа на засегнати страни и нивно влијание врз ESG стратегиите; 2.3 Формулирање на стратегии за одржлив развој: визија, мисија, цели, типови стратегии; 2.4 Корпоративна социјална одговорност, интеграција на CSR во организациските стратегии. *Резултати од учење:* *Студентите ќе развијат вештини за користење на напредни алатки за анализа на надворешното и внатрешното опкружување, вклучувајќи SWOT, PESTEL, со фокус на ESG факторите.* *Ќе научат како да извршат длабинска анализа на засегнатите страни (стејкхолдерите) и нивното влијание врз ESG стратегиите, како и важноста на балансирање на интересите на различни засегнати страни.* *Студентите ќе се стекнат со вештини за формулирање стратегии за одржлив развој, вклучувајќи дефинирање на визија, мисија и цели, и разбирање на глобалните трендови и примери на успешни стратегии.* Поглавје 3: ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА СТРАТЕГИИ ЗА ОДРЖЛИВ РАЗВОЈ 3.1 Менаџирање на имплементацијата: структура, култура, лидерство, ресурси; 3.2 Важност на технологијата и иновациите за одржлив развој; 3.3 Одржливи бизнис модели: кружна економија, зелена економија; 3.4 Синџири на снабдување и одржливи операции. *Резултати од учење:* *Студентите ќе развијат вештини за менаџирање на имплементацијата на стратегии за одржлив развој, вклучувајќи анализа на структурата, културата, лидерството и ресурсите потребни за успешна имплементација. Тие ќе научат како организационата култура влијае врз одржливоста и ќе ја оценуваат потребната инфраструктура за спроведување на стратегии. Студентите ќе ги истражат улогата на технологијата и иновациите во имплементацијата на стратегии за одржлив развој, како и примената на одржливи бизнис модели како кружната и зелената економија. Дополнително, тие ќе стекнат знаење за управувањето со синџирите на снабдување и одржливите операции во компаниите.* Поглавје 4: КОНТРОЛА НА ESG СТРАТЕГИИ 4.1 Поим за контрола за евалуација на стратегиите за одржлив развој; 4.2 Методи за контрола и евалуација на ESG стратегиите, тројна линија на резултати (Triple Bottom Line); 4.4 Балансирани показатели, примена на Balanced Scorecard (балансирана картичка со резултати); 4.5 Транспарентност и отчетност: известување за одржливост; Адаптирање и оптимизирање на стратегијата врз основа на резулатите од евалуацијата;

		Резултати од учење: *Студентите ќе научат како да ги применат методите за контрола и евалуација на ESG стратегиите, користејќи концепти како Тројната линија на резултати (Triple Bottom Line) за мерење на економски, еколошки и социјални аспекти.* *Ќе ја разберат важноста на балансираните показатели (Balanced Scorecard) и како да ги користат за оценување на перформансите на стратегиите за одржлив развој.* *Студентите ќе научат за транспарентност и отчетност во известувањето за одржливост, како и како да го адаптираат и оптимизираат стратегискиот пристап врз основа на резултатите од евалуацијата.* *Ќе развијат вештини за прилагодување на стратегиите за одржливост во согласност со резултатите од контролните механизми.*		
13	Заемна поврзаност на предметите	Стратегиско водство Менаџмент на промени и организациска отпорност		
14.	Детален опис на наставните и работните методи за предметот	Наставата по предметот Стратегиски менаџмент за одржлив развој се реализира преку комбинација на интерактивни предавања, практични вежби, студии на случај и индивидуална и групна работа, со цел да се овозможи сеопфатно разбирање на современите концепти и практики во областа на стратегискиот менаџмент и одржливиот развој. Предавањата се организираат во форма на интерактивна настава каде што студентите се активно вклучени преку дискусии, прашања и мултимедијални презентации. Овој метод овозможува стекнување на теоретски знаења, но и нивна примена преку анализа на актуелни предизвици во областа. Практичните вежби имаат за цел да ги зајакнат компетенциите на студентите преку симулации, решавање на конкретни задачи и примена на концептите во реални работни сценарија. Преку индивидуални и тимски активности, студентите развиваат аналитички и истражувачки способности, како и практични вештини за решавање на проблеми. Студиите на случај се користат како алатка за подобро разбирање на менаџерските предизвици во реалниот сектор. Преку анализирање на конкретни примери од деловната пракса, студентите развиваат критичко размислување и учат како да ги применат стекнатите знаења за идентификување и решавање на проблеми во областа на стратегискиот менаџмент за одржлив развој. Индивидуалната и групната работа се важен дел од наставниот процес, бидејќи поттикнуваат активно учење, соработка и комуникациски вештини. Студентите имаат можност да работат на самостојни истражувања, како и да презентираат решенија за конкретни предизвици поврзани со стратегискиот менаџмент за одржлив развој. Со примена на овие наставни и работни методи, студентите се стекнуваат со применливо знаење, критичко размислување и практични вештини потребни за стратегискиот менаџмент за одржлив развој.		
15.	Вкупен расположив фонд на време	162 (6x27)		
16.	Форми на наставните активности	16.1.	Предавања- теоретска настава. часови	30

		16.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа: часови	30
		16.3.	Пракса: часови	/
17.	Други форми на активности	17.1.	Проектни задачи: часови	15
		17.2.	Самостојни задачи: часови	45
		17.3.	Домашно учење - задачи	42
18	Услови за потпис	Реализирани активности од точка 16 и 17		

19	Начин на оценување		
	19.1.	Присуство и активност	30
	19.2.	Семинарска работа/проект, презентација писмена и усна: бодови	20
	19.3.	Завршен испит: бодови	50

20	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)
		51 х до 60 бода	6 (шест) (E)
		61 х до 70 бода	7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	• Евалвации од студентите: Редовно спроведување на евалвации за оценување на наставниот процес, со фокус на содржината на предметот, методите на предавање, комуникацијата со студентите и јасноста на наставниот материјал. • Самоевалвација на наставниците: Наставниците вршат самооценка на своето предавање, оценувајќи ги своите методи на наставата, нивната ефективност и областите за подобрување. • Набљудување на наставата: Редовно набљудување на часовите од страна на колеги или менаџери за квалитет, со цел да се оценат методите на предавање и интеракцијата со студентите. • Постигнување на образовни цели и резултати: Анализа на академските резултати на студентите, како и нивните вештини и способности што ги стекнале, во контекст на учењето. • Меѓународни акредитации и стандарди: Применување на меѓународни стандарди за квалитет во образованието и вршење на редовни проверки преку акредитации и оценки од надлежни институции.	

22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Стефановска Л., Смилевски Г.	Стратегиски менаџмент и одржлив развој	Бизнис академија Смилевски - БАС	2024

		2.	Manuel Fischer et al.	Sustainable Business Managing the Challenges of the 21st Century	Springer ISSN 2191-5490 (electronic)	2023
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Frank T. Rothaermel	Strategic management	Mc Graw Hill LLC	2024
		2.	Лидија Стефановска	Водич за стратегиско планирање	Бизнис академија Смилевски - БАС	2023
		3.	Анита Грозданов Никола Нешкоски Миа Лозановска	Sustainable Development in Practice	UNDP-UNEP Poverty-Environment Action for Sustainable Development Goals	2023